

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Secunda Secundæ Et Tertia Pars Divi Thomæ Complectitvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores, & praxim spectantes, maximè circa
Sacramenta, accuratè declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1664

Sectio I. De iis quæ ad Sacramenti hujus notitiam pertinent.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13826

DISPUTATIO CENTESIMA.

De Sacramento Extremæ-Vnctionis.

SECTIO PRIMA.

De iis quæ ad Sacramenti hujus
notitiam pertinent.

I.
Sacramen-
tum Extre-
mæ Vnctio-
nis à Christo
fuit institu-
tum.

SACRAMENTUM Extremæ-Vnctionis à Christo institutum est, ut docet Concilium Tridentinum sessione decima-quartâ, capite & canone primo, & à Sancto Jacobo Apostolo promulgatum dum dicit capite quinto Epistolæ suæ canonicæ: *Infirmatur quis in vobis? Inducat Presbyteros Ecclesie, & orent super eum, unguentes eum oleo in nomine Domini, & oratio fidei salvabit infirmum, allevabit eum Dominus: & si in peccatis sit dimittentur ei.*

II.
Quamvis
Apostoli
Marc. c. 6.
infirmos oleo
unguerent,
dicendum
tamen eos
Sacramentum
hoc tunc ve-
rà non ad-
ministrasse.

Licet autem Marci sexto administratum videatur hoc Sacramentum, ubi de Apostolis dicitur, *Unguebant oleo multos, & sanabant;* dicendum tamen eos verè hoc Sacramentum ibi non administrasse, tum quia necdum Sacerdotes erant, ut definit Tridentinum, solus autem Sacerdos juxta Florentinum & Tridentinum est minister hujus Sacramenti, ut etiam insinuant verba Sancti Jacobi, tum quia omne genus infirmorum, etiam non graviter laborantium, cæcos etiam, claudos & alios similes unguebant, imò etiam non baptizatos: omnino autem gratis responderet quisquis diceret Christum in his omnibus dispensasse; sic enim praxis hujus Sacramenti, quæ erat perpetuò in Ecclesia permanens, fuisset omnino contraria praxi in quâ illud primò instituit, & administrari jussisset Christus.

III.
Effectus
Extremæ
Vnctionis
est conferre
gratiam,
qua detur
ad specialia
quædam
auxilia.

Effectus hujus Sacramenti est, gratiam conferre, quæ detur ad auxilia, quibus fortior reddatur homo ad dæmonis, calcaneo insidiantis, tentationibus resistendum, & ut morbi incommoda patienter ferat, item quâ allevietur infirmæ animæ, excitando in eâ fiduciam Divinæ misericordiæ, ut declarat Concilium Tridentinum sessione decima-quartâ, capite secundo. Tandem ut abstergat reliquias peccatorum, sive venialium, sive etiam mortalium: unde & primam gratiam interdum confert, ut in tractatu de Sacramentis in genere supra, & de Pœnitentiâ cum Bellarmino de Extremâ-Vnctione, capite octavo, & alijs plurimis diximus. Remittit etiam partem pœnæ temporalis: corporis insuper sanitatem subinde restituit.

IV.
Materia
proxima
hujus Sa-
cramenti
est Vnctio,
remota
oleum olivæ.

Materia proxima hujus Sacramenti est unctio, cum consistat in actione, remota oleum olivæ, ut declarat Concilium Florentinum in decreto Eugenii IV. ad Armenos, & hoc sufficienter intelligitur per nomen olei, quod absolute prolatum significat oleum ex olearum baccis expressum. Addit Suarez disp. quartâ, sect. primâ, num. tertio,

aitque esse communem Theologorum sententiam, Coninck disp. decima-nonâ, dub. secundo num. sexto, debere hoc oleum necessitate Sacramenti esse ab Episcopo benedictum, cum id & à Concilio Florentino & Tridentino asseratur. Aliqui tamen putant non loqui hæc Concilia de necessitate Sacramenti, sed præcepti, ob usum & consuetudinem Ecclesiæ; unde probabile putant sufficere benedictionem Sacerdotis, cum Petrus Arcudius in concordia Latinæ & Græcæ Ecclesiæ circa usum Sacramentorum dicat hoc Græcæ Ecclesiæ in more fuisse diu ante lapsum in schismata: imò addunt aliqui, Clementem octavum Anno 1595. declarasse, non esse eos cogendos ad contrarium.

Forma hujus Sacramenti est: *Per istam sanctam unctiorem, & suam piissimam misericordiam indulgeat tibi Deus quicquid deliquisti per visum, & sic de cæteris sensibus:* unde cum hæc sit forma, & à Conciliis assignata, & usu Ecclesiæ universalis comprobata, videtur necessariò debere eam esse deprecatoriam, & non sufficere assertoriam. Nonnulli tamen ob auctoritatem Sancti Ambrosii aiunt fati esse si forma sit assertoria, sicut in alijs Sacramentis.

V.
Quamvis
si Sacra-
menti hujus
forma.

Solis & omnibus infirmis baptizatis, qui aliquando ratione usi sunt, conferri potest hoc Sacramentum: unde nec infantibus, nec perpetuò amentibus, nec iis qui integrâ valetudine ad mortem ducuntur administrari potest. Non tamen est necessarium ut aliquando peccarit, quare Albertus Magnus, S. Antoninus, & alii Auctores apud Suarez Tomo secundo in tertiam partem, disp. decima-octavâ, sect. tertîâ, dicunt Beatam Virginem Sacramentum hoc de facto suscepisse: quod etiam docet Canisius libro primo de Beatâ Mariâ, capite nono.

VI.
Quibus ad-
ministrari
possit hoc
Sacramen-
tum.

Iterari potest hoc Sacramentum; non tamen in eodem morbo, nisi post magnum aliquod intervallum temporis, & in quo status morbi ita fuisset immutatus, ut censeretur tempore illo intermedio fuisse extra periculum mortis, sicque quantum ad hoc periculum, censeatur novus morbus, ut ex communi Theologorum sententiâ docet Coninck disp. decima-nonâ, dub. 8. & Layman de Extremâ-Vnctione, cap. quinto, num. quinto, & alii passim. Probabile tamen est, si post aliquot hebdomadarum interstitium, ut vult Layman, aut duorum mensium, ut vult Tannerus notabiliter mutetur morbus, etsi non planè cessarit mortis periculum, posse hominem iterum inungi.

VII.
Iterari po-
test hoc Sa-
cramentum.

Citra scandalum & contemptum omittere suspensionem hujus Sacramenti non est peccatum mortale, sed ad summum veniale, cum nullum sit præceptum vel divinum, vel humanum illud suscipiendi, ut cum communi docet Coninck disp. 19. dub. 19.

VIII.
Quando, &
quale pecca-
tū sit omis-
tere suscep-
tionem
Extremæ
Vnctionis.

dubio decimo. Habens curam animarum tenetur ex iustitiâ petenti subdito hoc Sacramentum per se vel alium administrare: non habens curam animarum tenetur ex Charitate id ei administrare, qui graviter eo indigere conferetur, ut si sine omni Sacramento esset moriturus.

SECTIO SECUNDA.

De numero unctionum ad hoc Sacramentum requisitarum.

I. Quor. & quæ unctio- nes sint de essentiâ huius Sacramenti.

PRÆCIPUA difficultas in hac materiâ, est, quot & quænam unctioes sint de essentiâ huius Sacramenti. Concilium Florentinum requirit septem, nam præter unctioes quinque sensuum (tactus enim peculiariter tribuitur manibus) sextam assignat in pedibus, & septimam in renibus. Hæc tamen postrema ferè omittitur, nec censetur de essentiâ Sacramenti. Quod etiam Suarez disp. quadragesimâ, sect. secundâ, num. sexto, & Coninck dubio tertio docent de sextâ, nempe frequenter omitti, nec nisi ob consuetudinem loci necessariò adhibendam.

II. Quæstio præcipue procedit de quinque primis unctioibus.

Quæstio itaque est de quinque primis, an sint de essentiâ, an solum de integritate huius Sacramenti. Prima sententia, eaque communis ait quinque primas unctioes ita esse necessarias ad hoc Sacramentum, ut nec detur gratia antequam omnes absolvantur, nec vel unâ omisâ constituatur Sacramentum, magis quàm si materia & forma in aliquo alio Sacramento omitteretur: ita Suarez disp. quadragesimâ sextâ, sect. secundâ, num. octavo, Bellarminus, Valentia, Henriquez, Coninck disput. decima-nonâ, dubio tertio, licet inclinet in contrariam sententiam. Prima probatio deducitur ex praxi universali, & materiâ assignatâ à Conciliis. Secunda, quia omnes unctioes ordinantur ad integram animæ sanitatem, quæ tamen non significatur nisi quinque illis unctioibus perfectis.

III. Probabile tamen est, quamlibet partialem unctioem constitutivè partiale Sacramentum, & statim conferre gratiam.

Secunda tamen sententia non caret probabilitate, quæ docet quamlibet partialem unctioem constituere partiale Sacramentum, & gratiam statim conferre, omnes autem totale: hanc sententiam innuit Scotus, Paludanus, Joannes Medina, & alii, & insinuare videtur Sanctus Thomas in supplemento, quæst. vigesima-nonâ, articulo secundo, dum hoc Sacramentum quoad unitatem comparat Eucharistiæ: tenet Præpositus dub. decimo, num. octogesimo quinto, qui

alios citat, & probabilem censet Suarez citatus, numero nono.

Probatur solvendo secundam rationem pro contrariâ sententiâ; esto enim omnes quinque unctioes significant completam & integram animæ sanitatem, singulæ tamen significare possunt partialem, & sic omnes simul dare integram sanitatem, seu munire animam per auxilia ad vincendas tentationes, quæ oriri possunt in ullis ex quinque sensibus. Confirmatur: In ordine singulæ ordinationes partiales constituunt unum ordinem totalem: imo ordo Sacerdotii non constituitur completè sine duabus partialibus ordinationibus, per quas sigillatim datur potestas consecrandi & absolvendi.

Confirmatur secundo: Nam unctio renum, licet non videatur dubium quin conferat gratiam, cum assignetur à Concilio tanquam pars huius Sacramenti æquæ ac aliæ unctioes cum simili formâ, non tamen est pars essentialis, cum juxta rubricas Romanas omitti possit, imo & frequenter omittatur, ergo nec aliæ. Confirmatur tertio: Si namque Sacerdos, qui unam vel alteram unctioem perfecit, moreretur aut morbo impediretur alius deberet progredi, non tamen iterare eas quæ prius erant positæ, ergo non sunt partes essentielles; hæc enim omnes poni debent ab eodem Sacerdote: unde non potest unus Sacerdos ponere materiam, lavare puerum exempli gratiâ in Baptismo, alter pronunciaré formam, imo nec unum pronunciaré unam partem formæ, & alius aliam, quod tamen hic contingeret, cum singulæ formæ partiales aliquid diversum afferant ab aliis.

Secunda ratio contrariæ sententiæ soluta est in probatione nostræ sententiæ. Ad primam dico, cum aliquæ unctioes quæ assignantur à Concilio, omitti possint, non esse rationem cur ulla in particulari sit essentialis, licet aliqua decentiæ causâ faciliùs omittatur. Licet tamen videntur quinque illæ unctioes non posse omitti, cum celerrimè omnes peragi possint sub unâ formâ dicendo: *Per istam Sanctam Unctioem, & piissimam suam misericordiam indulgeat tibi Deus quicquid deliquisti per visum, auditum, odoratum, gustum & tactum*: quam formam pastorale Mechliniense ponit tanquam sufficientem, etiam cum unctioe unius organi, quando est periculum infectionis, quod pastorale quoad hoc punctum Anno 1588. approbavit tota Universitas Lovaniensis unâ cum Archiepiscopo Mechliniensi, ut refert Coninck dubio tertio.

